

THEATRVM HUMANÆ VITÆ

Theodori Zuingeri Bas.
Tertiazione

Nouem VOLVMINIBVS locupletatum,
interpolatum, renouatum.

*Cum tergeminio ELENCHO, Methodi sci-
licet, Titulorum & Exem-
plorum.*

H X A P I N H
ΣΤΓΓΝΩΜΗΝ

NON
SINE PRIVILEGIO.

Basileæ
PER EVSEBIVM EPISCOPIVM.
CIC CI XXVI.

SOLIBRI SEPTIMI TITVLORVM DISPOSITIO.

Mors uita humana contraria, quando scilicet corpus humarum anima humana instrumentum uel Interitque Mors eximis dicitur. Cuius quidem consideratio latissime patet, complexus ea que Homini eveniuntur	In ipso Morte uel Accidentaliter, ratione	Transformatur in aliam speciem. TRANSFORMATIO hominis in qualius alias res. Plus in No incertit, Sed uel Disparat. Qui DISPARVERE.	Anima - brata. In Tum	Aues. Aninalia Quadrupedes. Pilces. Serpentes. Insecta.	
			Inani - mata. In	Vegetantia. In Arbores, Plantas. Flumina. Fontes. Montes. Saxa. Statuas saltis.	
Per se	Loci. MORTIS locus con sideratus	Respectu eius, qui mori riur,	Templa, Areæ. Senatus, Curia, Forum. Cloaca, Latrina. Balneum. Ærarium. Fouea, Putent. Tugurium, Casæ pastoralis. Nauis. Sepulcrum. Viui sepulcro inclusi. Carcer. Greminum muliebre.	Ortus. Mortui. In patria & loco natali. Extra patriam. Facinoris. Mortui in designati facinoris loco.	
			Morientis. Anno climacterico. Natali die. Facinoris die. Conatus die.	Aliorum. Reipublicæ. Vixita. Cōmorientium eodem anno. Die.	
Cognitionis. MORIS alienæ cognitio	Oportunitatis. MORS	Oportuna, tempestiva, respectu	Ætatis. Felicitatis. Conatus mali.	Importuna, intempestiva, respectu	Ætatis. Felicitatis. Conatus boni.
		Certa.	Incerta, uel quia mortis.	Genus incertum. Auctor incertus.	

Post mortem, Cadaveri humano. Vide in sequentibus signum x.

i. Essen-

VOLVM. SECUNDI

Nolentibus.

A seip sis : uel	Immortalitatis studio. Legum obseruancia. Castitate. Amore patria. Amore ducum. Principum. Fide coniugali. Amore dominorum. Odio coniugali. Zelotypia. Laboris tedium. Morbi impatientia. Furore. Amentia. Ambitione. Pudore. Ignominia. Sceleris conscientia.
Volenti bus, morti uel	Paupertatis. Ignominiae. Condemnationis. Hostium. Principum edy. Dominorum ire.
Metus	Consilium fitation. Patris excidium. Cladeta exercitus. Victoriam intricorum.
Mero- rs. Ob	Imperij. Repulsam. Amatoriam. Præmiorum.
	Coniugem creptam. Iacturam. As alienum. Dignitatis prinationem. Captiuitatem. Cædem amicorum.
	Amicoru. Liberoru. Morte. Amasioru. Coniugu. Dominorum.
	Libros exigit. Accusationem falsam. Odium principum.

Ab alijs. Vide signum II.

Instrumentam, quo mors ab agente infertur. Vide in sequentibus signum III.

Agentis,
quod morte
infert. Agens
confideratur
ut

Essen-
tialiter,
respectu
scilicet

Agit. Mors confide-
rata respectu modi,
quo agens mortem in-
fert, anima à corpore
separanda. Anima inse-
patibilis, Corpus solum
patitur. Infertur ergo
mors ab agente per in-
strumentum certu uariis
modis. Nimirum uel

Mate-
rialiter,
quo ad
substan-
tiam

Formaliter. Vide in sequentibus signum V.

Patientis, quod perfert. Vide in sequentibus signum VII.

Exurendo.	Hominis.
Absumendo. Tū	Deuotado. Deuotabu bus.
Irruendo, Opprimēdo, RVINA, Ca- funecati	Montis. Antri. Templi. Theatri. Turris. Arboris. Domus. Camera. Cenaculi. Pavimenti. Muri. Antri. Statuæ. Apri capitis. Hominis. Elephanti.
Impingendo, Feriendo. I c t u necati	Ratni. Manus. Condyl. Clavæ. Fustis. Disci. Pyri. Stiræ. Testudinis marina. Lapidis. Testæ. Tegulae.
Dividen- do, Secādo, Vulnerando	Excoriando. Mutilando. Laniando. Dicerpendo. Disse- cando. Laniati ab
Fluidam,	Hominib. Belluis. Arborib.
Inaniendo.	Replendo. Replectione mortui. Inanitione mortui.
Spirituosam, Resoluendo.	Spirituum resolutione mortui.

E. A.

Angeli. Ab ANGELIS, DAEMONIBVS, rapti, aucti, interfeci.

Scientibus, Volentibus.
Voluntatis. A^{et} Nolentibus, nescientibus, imprudentibus interfeci.

Vindictæ.
Consilij. Cur. uel causæ. Auaritiae.
Ambitionis. Amoris.

Modi. vel. Vi aperta.
Odio, fraude. Ab infidioribus, sicariis casu.

Stultis.
Habitus. Interfeci à Ebriis.
Latronibus, Sicariis.

Monachis, Sacerdotibus.
Officij, Professio. Medicis. Nauiculariis.
nis. Occisi à Seruis. Cubiculariis.
Armigeris. Satellitibus.
Militibus. Stabulariis. Rusticis.

Homines, cōsidarati re-
specū
II. Auctores
mortis

Sexus: à Viris.
Mulieribus, Virginibus.

Etatis: à Pueris.
Senibus.

Populo, Ciuium multitudine.
Parentibus. Liberis.
Fratribus. Nepotibus.
Gen:is. Affinibus.
Cognatis. Coniugibus.
Amatis. Amicis. Hostibus.

Principibus. Disparés à disparibus interfeci.
Conditionis: à Pares. Reges à regibus.
Subditis. Dominis.
Seruis. Captiuis.

Vestitus. Vt à Personatis, Laruatis.

Fortuito.
Genero. Consulto. Ad bestias damnati.

Bruta. AB RV
TIS necatum
in

Volatilibus. Auibus.
Aquatilibus. Piscibus, Bellus marinis.
Hirundinibus.
Animalibus.
Terrestribus: à Leonibus, Leopardis, Lupis, Apri, Vrvis, Ceruis, Ele-
phantibus.
Equis, uel. Præcipitati.
Allisi.
Conculcati.
Distracti.
Devorati
Bobus, Tauri, Capri.
Canibus. Laniati.
Demorsi. Morbi canum mortui.
Muribus. Mustelis.
Serpentibus. Scorpionibus.
Gorgonibus.

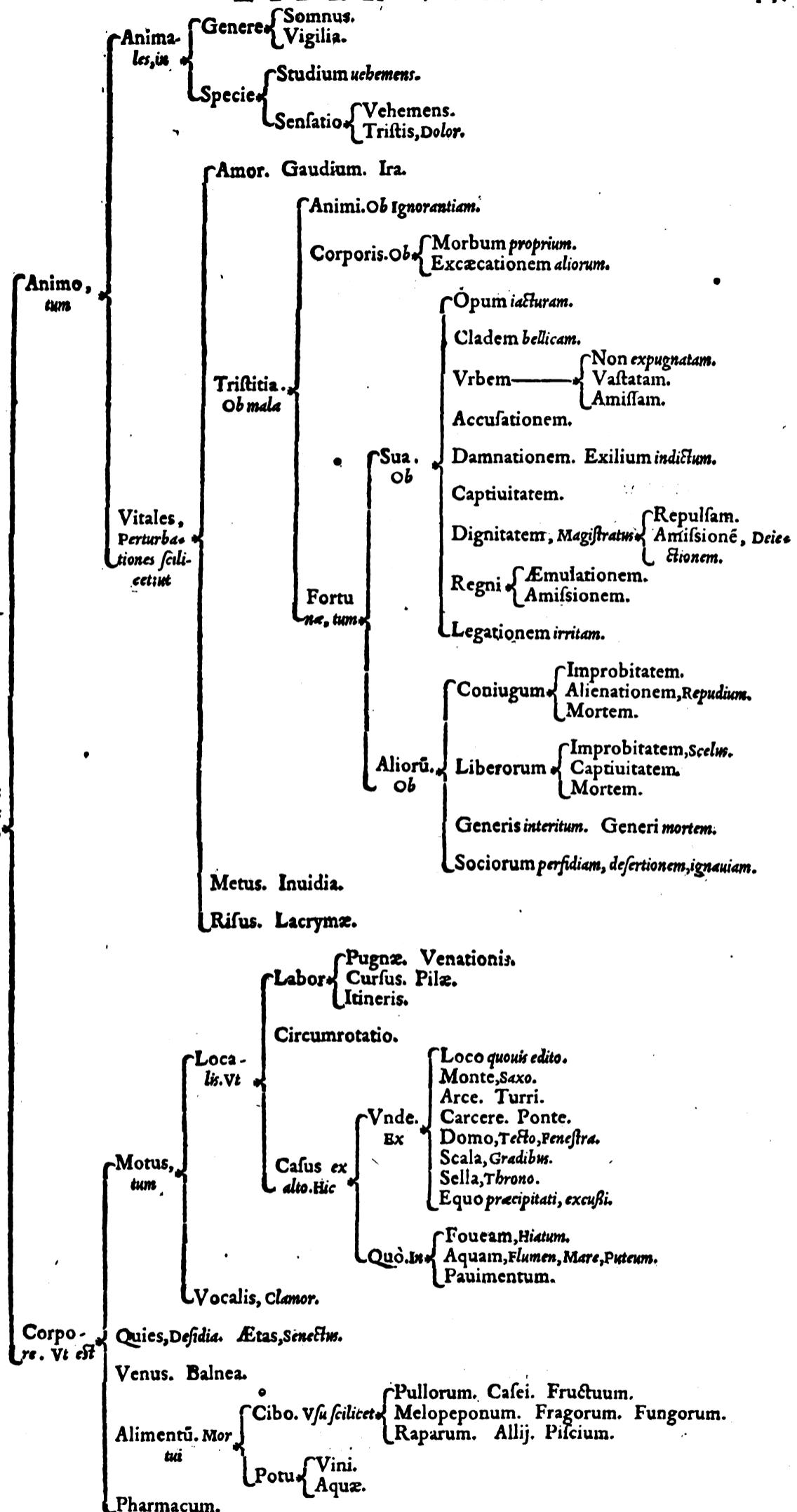
Speciebus ab

Insectis: ut Araneis.
Apibus.
Muscis.
Pediculis.

VOLVM. SECUNDI

III. Organa mortis con- siderata, ut sunt	Extra corpus. MORTIS ins- trumenta, qua- tenus extra cor- pus consistunt, considerata tam- quam	Substan- tia quæda- tales exis- tentia	Fulmen.	Montis. Antri, Spelunca. Vrbis. Arcis, Turris. Templi. Regiae. Domus. Ignis. Igne existit.
			Aer. Ventus.	Horrei. Fornacis. Nauium. Vestium. Rogi, pyre. Tauri æni. Peluis. Sartaginis. Craticulæ. Metalli liquidi,
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Accidētia que- dam. Qualis est?	Natu- ra. Vt puta	Aqua. Vinum.	
			Oleum. Pix.	
Substan- tia quæda- tales exis- tentia	Voluntate et arte hu- mana, uel tam- quam	Instru- menta	Terra. Terra—	Hiatu absorpti. Motu oppressi. Injectione suffocati.
			Arena. Saxum, Lapi.	
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Accidētia que- dam. Qualis est?	Substan- tia	Arborum.	Ruina oppressi. Inflexu discepti.
			Calami.	
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Species uisibilis. Asperctus.	Fluida.	Belli- ca, quo- agunt	Fundat. Sagitta. Procul. Vt Telum. Iaculum. Bombarda.
			Vaporosa. Spiritus.	Gladius. Pugio. Cominus. Lancea. Hasta. Fustis.
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Species uisibilis. Asperctus.	Solida.	Scriptoria, Stylus graphiarius. Coquinaria, Culter. Molitorum, Rota. Aurigarum, Rota. Nautica, Naus. Rustica, Falx, Aratrum, Flagella tritoria. Pastoritia, Stimuli. Fabrilia, Ascia, Serra, Forceps, Clavis. Medica, Nouacula, Plebotomus, Pharmacum, Hirudo. Clyster. Sutoria, Acus. Lusoria, Discus. Tortoria, Carnificum: ut Spinae, Tribuli, Flagella, Rota, Securis, Gladius, Veru, Aeneus taurus, Laquem, Tormen- ta, Fidiculae, Culeus, Crux, Palus. Oeconomica, Suppellex; Lucerna, Scabellum. Vestiaria, Fibulae.	
			Ornamenta: ut	Statuæ. Zona. Diadema.
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Species uisibilis. Asperctus.	Humor.	Sonus. Odor.	
			Tactilis qualitas.	Estus. Frigus.
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Species uisibilis. Asperctus.	Vt	Chylus.	
			Fluida.	Bilis.
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Species uisibilis. Asperctus.	Vt	Pituita.	Toto. Hydrope, Leucophlegmatio mortui.
			Aqua. In-	Partes. Capitis, Hydrocephala. Pulmonis.
In corpore. MORTIS instrumenta, quatenus in corpore existunt co- siderata, uel tanquam	Species uisibilis. Asperctus.	Vt	Fœtus.	Cerebri. Hepatis. Fellis. Renum.
			Calculus.	
Accidentia. Vide in sequentibus signum IV.				

IV. ACTIO:

VOLVM. SECUNDI

V.
Formaliter
agens instru-
mentum confi-
deratur

Generatim, quate-
nus corrumpt naturā
humānam, uel manife-
sta uel occulta qualita-
te cōtrariū illi VEN-
NUM dicitur. Perpen-
damus

Speciatim, quo-
niā Calorem uite
fontem uel

Suffocat. SVFFOCA-
TIO si uel spiritus

Extinguit. EXTINGCIONE caloris per frigus necati. Frigore enecti.

VI. In-

Rem ipsam
cōsideratam
refectu

Formæ. Quo-
modo:

Aquaſhygia. Hydrargyro. Geimma.
Gypſo.
Cicuta.
Opio.
Aconito.
Porriſucco. Fungis.
Cantharidibus.
Lepore marino.
Sanguine taurino.

Cibi.
Potus.
Pharmaci.
Eucharistie.

Illitu, contactu quoquaque.

Anulo.
Calamo.

Citò.
Lentè agit.

Prophetæ.
Pontifices.
Cardinales.
Reges.
Imperatores, Principes.
Legati.
Philosophi.
Milites.
Sontes.

Seipſo.

Pontificibus.
Carnificibus.
Medicis.
Præceptoribus.
Eunuchis.
Parentibus.
Nouerca.
Socru.
Filiis.
Fratribus.
Marito.
Vxore.

Amoris.
Liberæ reprebenſionis.
Vindictæ.
Vitæ tadij.
Morbi fugæ.
Regni.
Hæreditatis.
Sceleris conſcij.
Sceleris tegendi.
Antidotis explorandi.

Simpliciter, Anbelitu retento.

Motu & commeatu li-
bero intro foras interce-
pto, & uel

Cum instrumento aliquo, impedi-
ente uias animæ. Vide in sequen-
tibus signum VI.

Temperie alterata. Fusti suffocati.

L I B E R VII.

448

		Catarrho. Fumo. Vapore.
		Saltus spontaneo.
	Efficiē- tis. à	Seipsis Casu fortuito.
		Aliis Demersione.
	Aqua corri- derata respe- ctu	Præcipitatione, impulsi.
		Instrumenti. Aqua
		Infusione.
		Modis Illuuiione, inundatione.
		Transitu.
		Natatione.
		Naufragio.
	Loci. Ins.	Mari.
		Flumine.
		Puteo. Balneo.
		Glacie. Niue.
		Cœno, Luto. Fimo.
		Terra. Viu i sepolti.
		Arena, Puluere.
		Bolo, Buccella faucibus hærente.
		Cibo.
	Potu	Vino.
		Taurino sanguine.
		Sudario, Spongia.
		Spina. Ficu. Pyro. Pilo.
	Aduenti- tio, tum	Musca.
		Piscis.
	Interius : coq; uel	Aruina, pinguedine.
		Caruncula.
	Connato. Putas	Reges, Principes.
		Consules.
		Qui Legati.
		Philosophi. Poetæ.
		Pictores. Virgines.
	A quibus: à	Seipsis.
		Aliis.
	Quomo- do. Laqueo.	Propriet.
	Laqueo: Ratio bic- babenda	Diademate: Fascia.
		Neruo arcu.
		Velo nautico.
		Torque metallico:
	Vbi:	Ex arbore.
		E' uite.
		In cubiculo.
		In carcere.
		Ante portam.
	Constrin- gendo. Suffo- cati	Pietatis, Martyres.
		Sceleris.
		Repulse.
		Infamiae.
		Stupri uitandi.
		Mortis nutrīcij.
	Exterius, tum	Scutis, Armis.
		Pressura.
	Obstruendo.	Puluino.
		Veste.

LIBER VII.

451

Intēperiei { Manifestæ ut Febre.
Occultæ & pestilentis.

Compositionis, quo ad { Magnitudinem.
Situm.

Effen-
tie. Mor-
tui uitio

Vulnerib.
cōsideratis re-
spectu

Subiecti, vel { Totius.
Efficientis.

Instrumen-
ti.

Modi.
Tum

Magnitudinis. Vulnera { Leui.
Graui.

Multitudinis. Confecti { Vno.
Multis.

Vnita-
tis. Pus-
ta

Vlcerib⁹.
Vt est
Phthiriasis.
Elephantiasis.
Gallicus.
Carbunculus.
Herpes, vlcus depascens.

Contusionibus. Compreßione.

Fracturis. Luxationibus.

Mutilationibus.

VIII.
MORS respe-
ctu Partium af-
fectorum For-
maliter consi-
deraturum, rac-
tione

Animalis. Mortui ex symptomate fa- { Infania, Furore, Mania, Phrenitide.
cultatis animalis: utputa Apoplexia, Paralyſi, Lethargo, Caticho, Catalepsi.
Epilepsia.
Dolore uario.

Vitalis. Mortui ex facultatis vitalis symptomatibus, tum { Caloris extincione.
Perturbationum uehementia.

Principis: Nutrictis, Auctricis. Ex Tabe, Ematiatione totius.

Sympo-
matis sui, si-
ue acciūum il-
lud sit, siue
paſſuum, fa-
cilitatis tum

Naturalis.
Mortui ex
symptomate
facilitatis na-
turalis con-
seruaticis

Individuum

Familiantis

Speciei.

Concoctricis. Ex Repletione, Crapula, Cruditate, Ebrietate
mortui.

Inanitione. Cibi, Fane.
Potus, Siti.

Retentricis. Naturalis, Vrina, Seminis, Menstruo-
rum, Hemorrhoidum.

Retentione eu-
cuationis. Præter naturam: utputa Vlceris.
Alui.

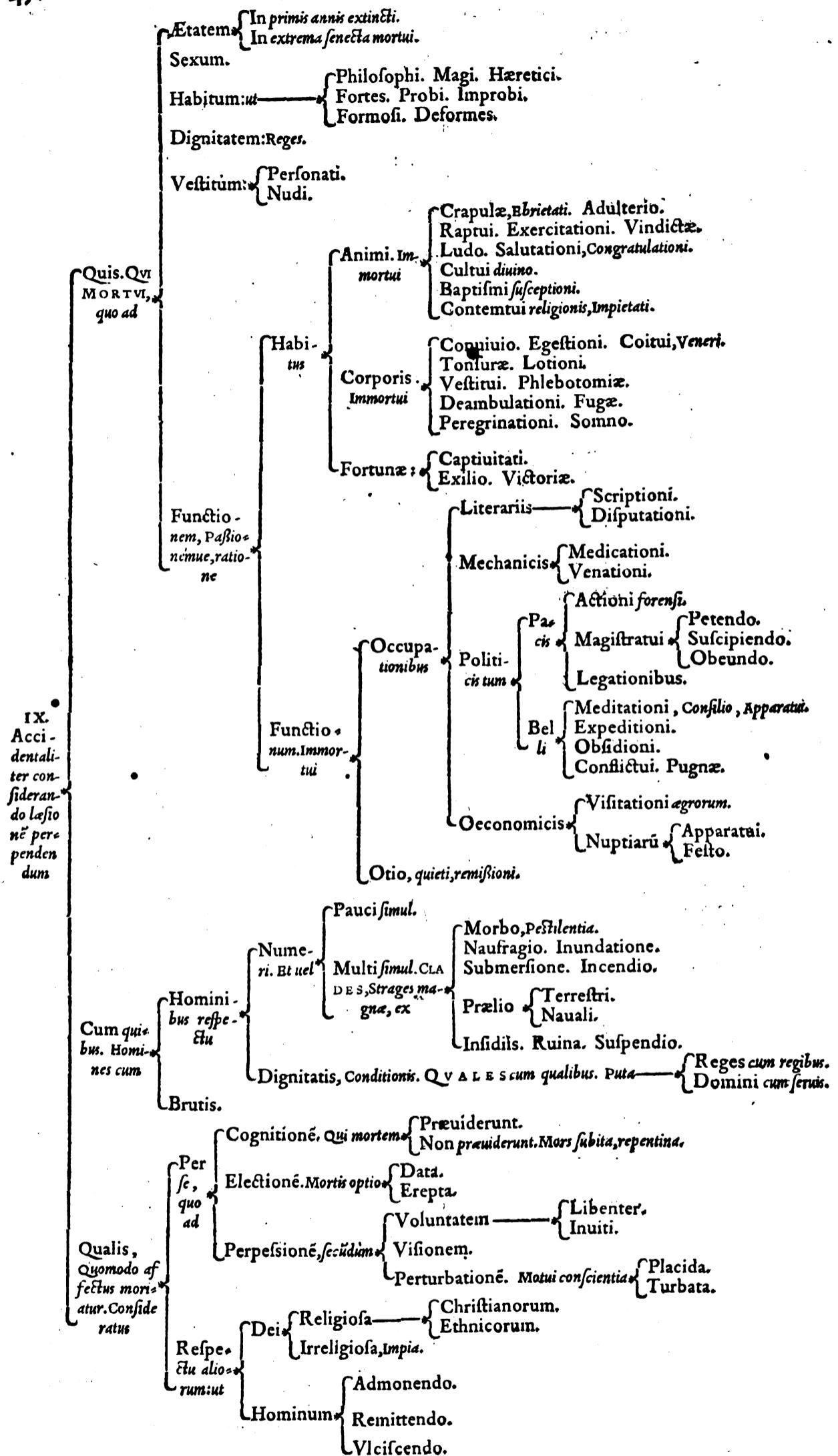
Attractricis. Superiora. Mortui Vomitustero-
ris, cibi, sanguinis.

Expultri-
cis, tum re-
spectu Inferiora. Mortui fluore Catarrhi deflu-
xi.

Loci per Vrinæ.
Inferiora. Mortui fluore Alui.

Materiæ. Mortui sanguinis fluxu quo-
cunque. Hæmorrhoidū.
Menstruorum.

VOLVM. SECUNDI

LIBER VII.

453

Per se. Vide in sequentibus signum XI.

XL
Quæ Cadavera accidunt, inter corporis bona malae, rudi mineralia res censeri possunt, quæ per se alioquin ad alios locos commodius referri debent. Cadaveri gitur confidetur uel

Respectu Cura, quæ illi ab aliis impeditur. Aut enim Cadavera

Apparēt,
& curæ alienæ refre-
stu considerantur quo ad

Litter. CA
DAVERVM
Nō 410

Cōseruata
CADAV-
RVM con-
seruatorum
consideratio-
tum

Litter.
CA
DAVE-
RA

NON CON-
SERVATA

Non apparent, ut nulla illis cura posset impendi amplius. CADAVERA. { Veræ.
non inuenta. Cadavera, quæ disperguntur, { Fabulose.

Obita. CA dauera Neglecta. CADAVERA	Collecta, Quæfita. Purgata, Lota, Vnctai Redeinta. Deportata ē loco mortis ad sepulturam. Translata ē sepulcro in sepulcrum.
	Quid. Vel. { Totum: Pars: A quibus. Ab { Hominibus. Brutis.
Cum quibus. Quo modo. Quo	Comitibus. Muneribus. Pecunia Libris. Epistolis. Instru- mento. Vel
	Ab i- gne cōdi- ta { Gypso. Myrra, Aromaticis, Vnguento. Melle. Foliis. Igni absenta. Mortui combusti.
Habitu. Situ. Vbi.	Terra in genere. Montes. Speluncæ. Insulæ. Lapidum acerius. Nix, Glacies. Fimus, Sterquilinium. Litus. Alueus fluminis. Arbor. Columna. Vrbs, Domus. Ager, Rua. Templum. Cella uinaria. Respectu per personarum { Regum. Militum. Plebeiorum. Seruorum. Christianorum. Iudæorum.
	Particularis, ut Vas. Cuusmodi sunt { Sepulcra. { Fuerint. Que quoru- { Nō fuerint. Loculi, Vrna.
Cur. Vtputa causa. Quo modo:	Necessitatis. Honoris.
	Abiecta in- Refossa. { Aquam. Solitudinem. Colum- ta { Ignis. Dentibus. { Hominuum. Ferarum.
Cur:	Ignominiosæ. Absque ignominia.
	XI. Per

Recipit rursum. Mortui resuscitati.

Functio.
Aut enim. Vitam

XI.
Per se consideratur. Cadaver quatenus illi inest aliquid tamquam

Non recipit, nisi quod respectu facultatum animae, quae vel statim percunt, vel etiam post mortem aliquatenus manere uidentur, quedam obseruanda uenunt: VITAE scilicet vestigia in cadavere mortuo secundum facultatem

Motiuā.
Quia

Anima-
lemtum

Vitalem.

Natura-

lem

Loquuntur.
Scribunt.

Orantis gestum preseferunt.

Stant.

Mouentur.

Sensitiuam. CADAVERVM sensus.

Auctricem.

Conseruaticem.
CADAVRA quae

Diu integre exire corrupta permanescere.

Statim corrumpuntur, absumentur.

Nota quedam. CADAVRI note impressæ.

2o Voluminis Secundi Liber VII.

De MORTE eiusque Accidentibus:

TRANSFORMATIO HOMINVM IN QVAVIS ALIAS RES.

Cum uita humana in corporis & animae humane coniunctione posita, per functiones similes sese exerat: si quare corpus non dissolutum in elementa, sed in alia corpora transformatum, ad animae humane exercitia ineptum redidit, mortis quandam speciem representare uidetur, sed diuersæ ab ea, de qua in sequentibus, quæ corruptionem corporis, hoc est, dissolutionem in sua principia presupponit. Eoq; consilio hic de Metamorphosi Hominis tanquam ensis perfectioris in minus perfecta agere volumus, sub loco Mortis: uti Metamorphoseos entium imperfectorum in hominem sub loco Ortus egimus. Nudam alioqui mutatae forme considerationem superius etiam libro Secundo instituimus.

3o IN ANIMALIA BRV- TA. PVTA in Aues.

Daulide urbe Phocidis TEREBO filium epulandum apposuisse feminæ dicuntur, quod fuit pollutum mensarum hominibus exordium. In upupâ mutatus dicitur, Tereus, Progne uxor in hirundinem, Philomela soror in lusciniam. Dignum illud admiratione, quod intra huius terræ fines, hirundines neq; pariū, neq; ex ovis pullos excludunt, nec omnino tetorum laquearibus ullos affigunt nidos. De Philomela uero Phocenses dicunt, etiam auem factam, Terei percussam terrore, extra eius patriæ fines euolasse. Pausanias in Phocis. Vide Tit. Incestus cum sorore uxoris.

POLYPHONTE Martis & Terduæ filia, ex urso grauida, duos filios robustissimos peperit, Agrius & Orcium: qui cum deorum hominumq; contendentes essent, à Iove Mercurius missus est, ut eos interficeret. At Martis beneficio in aues mater cum filiis conuersa fuit: mater in stygem nocturnam auem, Orcius in leporem semper mali omnis auem, Agrius in uulturem. Ant. Liberalis ex Boëi Ornithog.

Molosorum rex fuit Munichus, Dryantis F. uates egregius, idemq; uir iustus. Is è Lelata filios habuit, ALCANDRVM, qui uaticinio patri præstatabat: MEGALETREM, PHI-

LEVM, filiamq; HYPERIPPAM. Eos omnes ob probitatem dij dilexerunt. Quadam nocte eos latrones subiit in agris circum uenerunt: cumq; pugnae impares de turribus se defenderent, ignemq; latrones domibus iniuercent: Iupiter habita corum pietatis ratione, miserrima morte perire non est passus, sed in aues transmutauit. Et Hyperippa quidem, quoniam ignem fugiens, aquam subiit, facta est fulica. Cæteri ex igne euolantur. Munichus buteo, Alexander orchilus factus: Megaletor & Philæus, quod ignem fugientes per patietem ad terram se demissent, in exiguae auiculas abierrantib; in eam, quæ canis dicitur, ille in ichneumonem: mater in piponem, quæ culices muliones legit. Cum hac bellum est aquilæ & erodio, quorum oua confringit, dum querum cædit propter culices. Viuuntq; una reliqui in sylvis & lacibris, fulica ad lacus & mare obuersante. Anton. Liberalis ex lib. 2. Nicandri Alteratorum.

AESCVS Priami filius, egrè ferens Hesperiam puellam (quæ fugientem insequebatur) mortuæ colubri in herba latensis fusæ interfectam, in aquas se demisit: mutatus postea in merum, ut poetae fabulantur. Ouid. lib. 12. Metamorph. Ceyx Alcyones maritus, ad oraculum nauigans, naufragium fecit, & obrutus est aquis. Quod indignanter ferens ALCYONE, mortem mariti secuta, in mare se deturbauit, & in auem sui nominis mutata est. Ouid.

ALCYO-